

«Вияснює? З польським двором, польським учителем, польським економом? Така перспектива відкривається перед нашим селом, бо в селянській сім'ї йому важко вступити в товариські відносини — аж хоч би тому, що селянин буде підозрювати в ньому замаховця на своє домашнє огнище. А ясно, що вплив товариства на самітню людину є все великий. Такий питомець, якого малює перемисльська влада, що не знає, як повернутися в товаристві, або змужичі на селі (в тому йшовому розумінні), або попаде в чуже середовище і стане прислужником чужих інтересів.

Одночасно справа целібату не є справною справою, навіть не справною духовенства, але загально-народною справою, до того ж справою соціальною. Бо коли українське громадянство має до розпорядності тільки становище священника, то чому він не має бути жонатим і чому українська інтелігентна дітчина не має вийти заміж, стати матір'ю, виховувати українських громадян? Незавжди Ерік говорив, що найбільшою трагедією Франції є те, що біля 800 тисяч дівчат буде позбавлених спроможності заложити домашнє огнище. А чи в нас не розростається та трагедія до катастрофальних розмірів, коли мати на увазі українську інтелігентську сім'ю? І чи в зм'ягнанні завести примусовий і загальний целібат не має основ до відозріння, що тут йде до знищення інтелігентської сім'ї, власне до витворення кадрів такої псевдінтелігенції, яка поза всім іншим навіть не знає, як поводитися в товаристві?

Чи це все передумали сподвижники целібату та чи в їх аргументації за цю реформу не міститься заступ смерті на саму ідею целібату?

15 С. М. здернується висилку часопису тим Вп. Передплатникам, що залягають з передплатою за біжучий місяць. Передплата на біжучий місяць 4*20 зол.

В. Ю. Кисляевський.

На Атлантийському океані.

Пройшов зливний дощ, за хмар виглянуло сонце.

Стою на самому кінці покładu «Авзонія» та вдихаюся у море. Ідуть хвилі... корабель підноситься високо-високо вгору, аж зруби тархотять на відьному водосі, потім в шаленою скорістю летять у долину, стрімголов...

Відчували ви коли це чаруюче почуття?.. Зникає з під ніг земля, ви наче летите кудись, аж дух заларас... Сміється хочеться на голос. Потому якесь могутня сила кидає вас уверх і вода, що вам майже ніг досягла, далеко в долині пливить сімжю-білою піною, перекочується у голубе, темніше, ще темніше, майже в чорну синяву.

Ви бачили ту красу? Надивитися годі.

Легкий, поганий день. Довкола корабля кружляє стадо білосніжних мей.

На залізному стовпі сидить моряк.

«Ідемо 14*5 вузлів...» пояснює мені ввічливо.

Підбігають до нього два малі хлопці-пасажирки, чіпляються його куртки.

«Кидай мене в море, Джон...»

Нова економічна політика («неп») була ділом Леніна. Це він переконав своїх партійних товаришів про необхідність «непа». Для повнішого страхотного економічного руху, що почалася була над СРСР, де все, від домія і землі до торгів, стало державною власністю, необхідно було дозволити приватну ініціативу і приватний капітал перш за все в торгівлі. «Неп» увійшов у життя. Економічні відносини СРСР дещо поправилися. Можна було приступити навіть до регуляції фінансів та до введення більш менш сталої валюти.

На початку 1923 р. розгорілася внутрішня компартійна дискусія. Опозиція відняла саме в компромісовість кермуючих партійних політиків. Дискусія у своїх першопочинах мала чисто господарський підклад. Щойно пізніше прорвалася до неї такі гасла, як демократизація внутрішньо-партійного життя. Вимога опозиції про демократизацію мала за завдання захистити диктаторів із центрального комітету російської компартії, що були саме компромісними на економічному полі та сприяли «неп-ові». Дискусія ослабила партію. Гасло про демократизацію дуже заїмпувало перш за все не-партійним елементам, отже в першу чергу «непманам».

Потрібна диктатура використала незвичайно вдало смерть Леніна для припинення дискусії. Повага трагізму моменту, далекого від своїх наслідків для компартії, замурувала уста опозиції. Крім цього партійний провід використав моменти жалоби для того, щоб швидко опозицію ліквідувати фізично.

Прихильників опозиції адебіти довізали в далекі сибірські райони. А що між правдивими реалізаторами «непу» було дуже багато прихильників опозиції завдяки висуненню нею гаслом про демократизацію, то партійні диктатори вважали і за них. «Неп» обмежено, а «непманів» порозвожено теж по сибірських, далеких губерніях. Гуртову приватну торгівлю скасовано. З новою економічною політикою остався тільки слід у виді маленьких купців у т. зв. роздільній торгівлі. Та вони теж були до тої міри обложені податками, що не мали сили встояти. Через те кидали знову потасма спекуляція.

кричати оба. Джон пересуває дюльку з одного кута в другий, ловить хлопця на руки, та влас, що кидає в море. Хлопчина захлистується з утіхи...

І Джон сміється...

З глибини покładu долітають звуки оркестри...

Чотири пари танцює фокстрота. Англії... Як корабель їде в долину, ноги мішаються, стараються схопити рівновагу... Все сміється.

Це поезія...

До неї можна додати ще кілька спостережень: від сьогодні їзжу тільки третьою класою! Бачу, що все понад нею — люксус, зовсім зайвий люксус! Чогож вам більше треба? Маєте свою власну каюту, вигідне ліжко, аміновально, віконце на морі... Іда — люксусова, не смілась ніколи! Іж до сходу! На білими скатертями застелених столах все свіжі квіти — нічні нарциси з туліпанами... Шість до вісім страв... Пять разів денно дають їсти, двічі грає оркестра...

Також поезія...

Добре, як хто перебув уже прозу, привик до цього зрадничого елемента — моря... Я вже склав свою дань Нептуну на Чорному морі, на Адріатиці... Але хто перший раз сюди попадає...

Не згадуйте тоді за обідню люксусову, ні за оркестру...

Січень — найтажшій місяць на Атлантийському океані.

І тої ночі як тільки «Авзонія»

Відновлення „НЕП-а“.

Компартія рішила заступити приватних торговців кооперативами. Вці промислові тости дістали дозвілення на заосмотровання кооперативів товаришам в борг. Кооперативні кооперативні боргами, але добогальні не сплатували. Трести опинилися в важкому фінансовому положенні без товарів і без грошей. Справу поставлено на інший лад. Кооперативам почали давати товари тільки за готівку. Та тут же виявилось, що кооперативні готівкою не розповожджувать. Вони оставили без товарів. Держава не могла дати кредитів кооперативам. Торговля підупала.

Рівнорядно з тим пішли в село Гасла про кооператизацію села. Всього 1924 рік пройшов під гаслами зближення пануючої партії зі селянством. Але селянство заволоділо і в кооперативах і в економічній політиці компартії та почало думати про організацію селянської партії у виді селянських спілок. Накінцею виступив Троцький. Він показався зазвистим ворогом пануючої політики уступок для селян. Селянство арозуміло його хибно (так-же як рік тому «непманські» купці «опозицію») та почали симпатизувати з Троцьким. Там видно симпатизують з кожним, що виступає проти пануючих партійних відносин не зважаючи на мотиви. Тому, що виступи Троцького вдаряли по провідниках компартії, то й симпатії всього, що було пов'язані з компартією, звернулися в напрямі Троцького. Остаточою Троцького злікадували. Його позбавили всяких впливів на біжучу політику пануючої партії. Правда, що остався по ньому «троцькізм» та на ньому маси не розуміються.

Поконалиши головного ворога селянства та партійної селянської політики при допомозі компромісових заповітів Леніна, які по його смерті стали партійними догмами, партійні диктатори повернули до давних засад «неп-у». Всім трестам видали розпорядок на гуртову продаж товарів приватним купцям. Для цих останніх задекретовано багато пільг. Далі внесли всякі обмеження щодо біржевих трансакцій закордонними валютами і цінними паперами. Появився декрет про податкові пільги. Цілковито звільнили від податків населення провінцій, зачеплених голодом і голодом. Обирили на 50

відсотків податки для ремісників, що займаються попри ремесло ще й упорною ріллі.

Всі ці декрати та розпорядки стоять у тісному зв'язку з новою селянською політикою. Їх метою задовольнити село на господарському полі всім, чим при даних обставинах тільки може задовольнити радлава. Торговельна спроможність кооперативів не адалась і не вдалась заспокоїти села необхідними фабричними продуктами, отже відношено в ширій ширині «неп». Приятні купці будуть задовольняти потреби життя. Податкові пільги призначені виключно для селян. Всі ті заходи біля відновлення давного «неп-у» найшли собі в пресі вже і вті окрему назву «нео-неп».

«Неп» вже дав свої додатні наслідки для санації радянської економіки. Очевидячки, що практика тих добрих наслідків приневолює теперішніх керівників радянської політики відновити його в повній ширині. Інша річ, що для «непманських» купців «неп» мав сумні наслідки, бо весь їхній доробок був злікадуваний на протязі кількох днів у часах ліквідації «неп-у». Який «нео-неп» буде мати такий самий кінець як «неп», то не багато знайдеться таких купців, що сміють його реалізувати.

Придальоюся до тих усіх не раз дуже суперечних відхилень та поворотів на полі радянської політики, слід ствердити, що внутрішньо-партійної партії не все гаразд. З тих усіх внутрішньо-партійних дискусій вона виходить далеко неспокійною, але навпаки ослабленою. Найкращим показником цього ті хитання на полі економічної політики, Концесії і уступки приватному капіталові та індивідуальній ініціативі, касування тих концесій та уступок і знов концесій. Така дія експериментів не може ніяк причинитися до партійної сили та до піднесення престижу партії в масах, а тим більше селянських. а. м.

БUDЖЕТ УКРАЇНИ.

Загальний су-у бюджету України зазначено на 65,3 мільйонів карб., більше проти попереднього року на 40 відсотків. В порівнянні з попереднім роком контрольні одиниці коштів збільшилися: з 30 мільйонів карб. на 30 відсотків, народного апарату на 18 відсотків, соціального забезпечення на 97 відсотків, хліборобства на 63 відсотків. Ретервативний фонд аставає 1,330 тисяч фонд боротьби з безробіттям 1,230 тисяч. (Вісник «Неп» 279, 28)

порука... А всьому один-одиничний хвиля винна...

Зіпадає печір... Оркестра грає. Показуються зорі на погігловому небі... Лежу під лодкою ратуною, та дивлюся на небо й морі, покурюючи людечку.

От іду кудись у світ, на візочі сам, що мене жде... Але гарно їздити так! Скільки поезій в цій їзді! Скільки людей стрінеш, скільки учиниш нового!

Низше мене проходиться одна пара. Молодий Швайшарер! Англійка з Лондону...

Море гуде, заглушує жуку... Кідає корабель...

Пристали... Він нахилився до неї, взяв за руку, щось говорить... По-винен би поцілувати її... думка...

Але ні! Вона енергійно відкинула його руку, наче а обурення, кібігас декілька кроків і тремить через порука...

Не біжить! Не в ширі закидання себе життя!

Знов проза в поезії. Преспокійно витирає свої ноги ку і йду до купальні купатися.

На Атл. Океані. 18. 1. 1925.

«1924» по шир. 23*27 зана 234.

